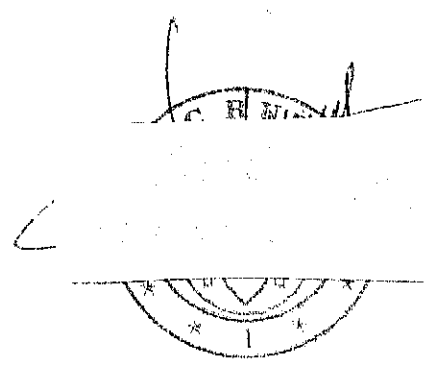

***Výroční správa o hospodárení obce
Ružiná za rok 2024***

V Ružinej,

OBSAH

	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Základná charakteristika obce	4
2.1 Geografické údaje	4
2.2 Demografické údaje	7
2.3 Symboly obce	7
2.4 História obce	8
2.5 Kultúrne pamiatky Ružinej	9
2.6 Kultúra	10
2.7 Výchova a vzdelávanie	10
2.8 Hospodárstvo	10
2.9 Organizačná štruktúra obce	11
3. Rozpočet na rok 2024 a jeho plnenie	14
3.1 Príjmy	15
3.2 Výdavky	17
4. Stav a vývoj dlhu	19
5. Doplnujúce informácie k výročnej správe	20
6. Záver	22

1. Úvodné slovo starostu obce

Predkladám Vám výročnú správu obce, ktorá informuje o realizovaných aktivitách a výsledkoch, ktoré sme dosiahli v priebehu roku 2024.

Jozef Líška
starosta obce

2. Základná charakteristika Obce RUŽINÁ

Obec Ružiná je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Z administratívneho hľadiska je obec začlenená do okresu Lučenec a Banskobystrického samosprávneho kraja.

2.1 Geografické údaje

Obec Ružiná sa nachádza v Novohradskom regióne v severozápadnej časti Lučeneckej kotliny na sútoku potokov Teplica a Drieňovec.

Obec Ružiná

Zemepisné súradnice obce: 48° 26' SZŠ, 19° 35' VZD, 260 metrov stred obce, 240 - 607 m v chotári. Chotár tvorí vrchovina s veľmi zložitou geologickou stavbou. Obec Ružiná sa pýši svojou malebnou prírodou – prírodné rezervácie Ružinské jelšiny, Pobrežie Ružinej. Ružinská priehrada, ktorá slúži aj na športovo rekreačné využitie. V roku 2019 začali priehradu vypúšťať z dôvodu rozsiahlej opravy objektov vodnej stavby a nevyhovujúceho technického stavu. V prevádzke je od r. 1974. Po rekonštrukcii – jej napustenie bude závislé od hydrologických podmienok. V súčasnosti sa priehrada už napúšťa.

Ružinská priehrada pred vypustením

Zdroj: Erika Urbanová

Ružinská priehrada po vypustení

Zdroj: Erika Urbanová

Ružinská priehrada – takmer napustená

Zdroj: Erika Urbanová

Zdroj: Erika Urbanová

Celková rozloha obce je 10 851 146 m².

Obec Ružiná susedí s obcami Divín a Lovinobaňa z hľadiska cestnej dostupnosti. S obcou Tuhár z hľadiska katastrálnych území. Pričom vzdialenosť od hlavnej cesty E571 v smere Zvolen – Lučenec predstavuje 3 km od obce Lovinobaňa.

2.2 Demografické údaje

Hustota obyvateľov: 77,87 /km²

Národnostná štruktúra: slovenská národnosť

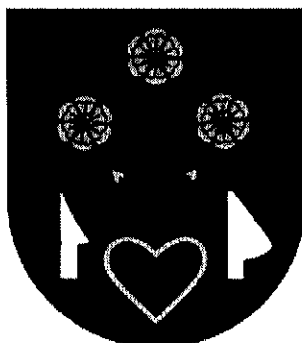
Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu: rímsko-katolíci, evanjelíci a.v.

Vývoj počtu obyvateľov k 1.1.2024: **831**

- narodení: 12
- zomrelí: 6
- prihlásení: 3
- odhlásení: 17
- počet obyvateľov k 31.12.2024: 823

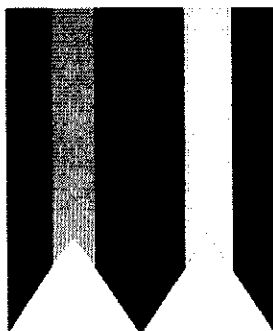
2.3 Symboly obce

Erb obce:

V Heraldickom registri Slovenskej republiky je zaevidovaný v tejto podobe: v modrom štíte medzi dvomi malými, kolmo postavenými striebornými radlicami (čerieslom a lemešom) vyrastá z červeného, zlato lemovaného srdca zlatá trojruža s dvomi pukmi na zelenej listnatej stopke.

Vlajka obce:

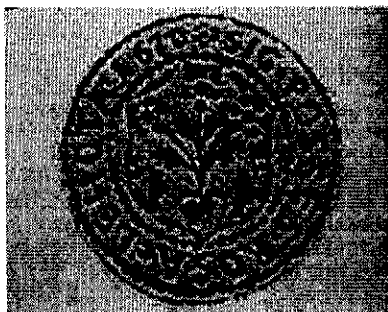

Vlajka obce pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách zelenej, žltej, červenej, bielej a modrej. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Symboly obce sú zaevidované v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou R-8/95.

2.4 História obce

Najstaršie stopy po ľudskom osídlení v okolí Ružinej sa nachádzajú v jaskyni Mara medvedia, kde archeologický prieskum zistil keramiku pilínskej kultúry (1500 – 1250 pred n.l.) z doby bronzovej. Obec Ružiná vznikla pravdepodobne v 13. až 14. storočí, lebo organizovaná kolonizácia je dokladovaná z tohto obdobia na divínskom panstve, kde vznikli početné nové šoltýske usadlosti – Lehoty. Prvú písomne doloženú zmienku o Ružinej pod názvom Rosalehota máme až z roku 1499, ktorá patrila Divínskemu hradnému panstvu. Etymologický názov Rosalehota sa odvádza od latinského názvu Ruže, čiže Ružová Lehota, podľa ľudovej etymológie divými ružami zarastené údolie, ktoré sa stalo aj miestom odpočinku kráľovských a zemepánskych poľovačiek. Pod Božikovom a Kopaňami sa dodnes hojne vyskytujú divé ruže. Ruža je atribútom svätej Alžbety Durinskej. Postupne sa z Rosalehoty ustálilo pomenovanie Ružiná, kým Lehota sa definitívne vypustila z pôvodného pomenovania od roku 1920. Už v 17. storočí sa v obci používalo pečatidlo, v ktorom zo srdca vyrastá trojruža. Vľavo a vpravo od nich sú písmená S a F (pravdepodobne iniciálky zemepána Sigismundus Forgách) a radlica (čerieslo a lemeš) s latinským kruhospisom SIG. POSSES. ROSA LEHOTA 1670 (v preklade „Pečať obce Ružová Lehota“).

Obecná pečať z Ružinej - rok 1670

V roku 1553 Ružiná ako Rosalehota patrila do okresu slúžneho Juraja Madácha. V roku 1554 patrila hradu Šomoška. Tento hrad dobyli Turci 31. júla 1575. Ružiná v roku 1596 mala 11 poddanských usadlostí. V roku 1687 mala Ružiná 21 poddanských domácností. V roku 1720 spísali 16 poddanských domácností a 1 zemiansku domácnosť. V obci zaregistrovali mlyn. Skoro každá sedliacka usadlosť mala ovocné záhrady, vinice a pri domoch pestovali aj ruže. V roku 1775 obyvatelia Ružinej postavili murovaný rímsko-katolícky kostol. Ružiná bola poddanská obec, ktorá patrila do haličského panstva, rentu odvádzala od roku 1767. Prvý súpis obyvateľov v Uhorsku (1784-1787) pre obec Ružinú (r. 1786 Rózscha-Lehota) uvádza 40 domov, 75 rodín, počet obyvateľov 396. V roku 1826 bol zemepánom Ružinej gróf Karol Zichy. Obyvatelia sa živili väčšinou poľnohospodárstvom. V okolí Ružinej odpradávná existovala aj banská ťažba. V miestach terajšej Banskej breziny, Siedmimi chotármi boli bane na zlato a striebro. V roku 1913 štatistický lexikón uvádza: Ružiná (Rózsaszálás), malá obec, Novohradská župa, okres Halič, počet domov 105, počet obyvateľov 546, notársky obvod a štátna matrika v Divíne, zákonná stolica Ballassagyarmat, okresný súd s právomocou úradu

pozemkových kníh Lučenec, žandárske sídlo Divín, posledný telegraf Lovinobaňa, posledná pošta Divín.

V roku 1920 sa definitívnym názvom obce stáva Ružiná. V roku 1921 obec mala 528 obyvateľov. V roku 1947 má 682 obyvateľov, v roku 1972 má 891 obyvateľov, katastrálna výmera obce 1 085 ha. V katastri obce bolo v roku 1973 vybudované vodné dielo na ploche 170 ha. Jeho vybudovaním sa zabezpečuje ochrana pred povodňami, slúži na zavlažovanie, je vyhlásené za rybársky revír.

Už v 19. storočí začala ťažba vápenca, ktorý sa tu aj spracúval na rôzne drvené a mleté frakcie využívané v kamenárstve, stavebníctve i poľnohospodárstve. V roku 1909 začala ťažba magnezitu, v r. 1913 bola postavená lanovka do Lovinobane, ktorou bol dopravovaný magnezit. Pieskové, tzv. honkové bane sa nachádzali na pozemkoch dr. Jána Forgáča z Haliče, neďaleko vápencových lomov. Ťažil sa tu kvarcitový piesok, vhodný na odlievanie malých odliatkov. Ťažil sa v dvoch malých ložiskách pri Ružinej a odvážal sa do zlievárni do Lučenca, Cinobane, Fiľakove a Ózdu. Pod Bôžikovom sa ťažil lomový kameň. V Ružinej v období prvej ČSR a prvej SR bola aj výrobná škriklí. Škridle sa vyrábali pod značkou „GATUR“.

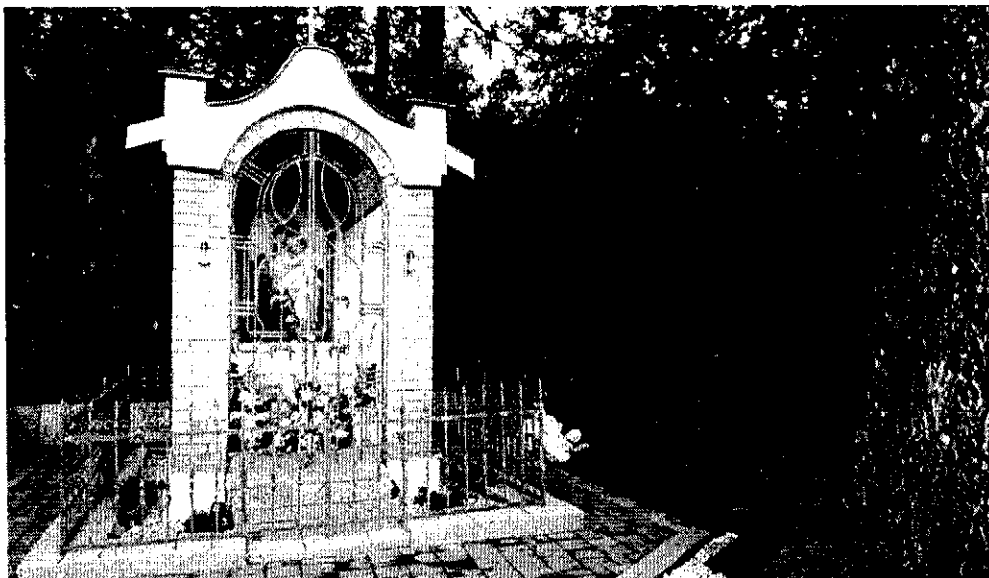
2.5 Kultúrne pamiatky Ružinej

Kostol v Ružinej z r. 1750 má patróna Sv. Františka z Assisi – je to jednoloďová stavba dĺžka 14,45 m šírka 7,75m s rovným uzáverom, pristavanou sakristiou a predstavanou vežou. Priestory sú zaklenuté pruskými klenbami. Nad vstupom je murovaný chór s mrežou v parapete. Fasády sú členené pilastrami, na podstrešnej rímse majú obličkový vlys. Veža je zastrešená podkasaným ihlanom. Pôvodne tu boli tri zvony, veľký o váhe 318 kg, stredný 140 kg a malý 45 kg. Jeden bol rekvirovaný v 1. svetovej vojne a druhý pukol. V súčasnosti sú vo veži znova 3 zvony. Hlavný oltár tvorí reliéf sv. Franstiška z Assisi, na ľavej strane oltára stojí socha sv. Alžbety a na pravej strane socha sv. Jozefa, polychrómové drevorezby. V roku 1927 bol kostol značne poškodený bleskom. Ďalšie opravy sa konali v rokoch 1947, 1980, 1994, 1995, 1996, 1997.

Kostol sv. Františka v Ružinej

Kaplnka – nachádza sa smerom k vápencovému lomu pri prameni Pod káplonkou. Pôvodne bola zhotovená z kameňa a tehál v 19. storočí, pôdorys 3 x 2 m, výška 3 m, zaklenutá klenba s obrazom Panny Márie, kovaný ozdobný plot. V okolí sú vysadené pamätné stromy. Opravami fasády kaplnky sa odstránila pôvodná architektúra i datovanie.

Kaplnka

Cintorín – leží na svahu s *krížovou cestou* so 14 stanicami, obrazy boli pôvodne v kostole, ich autorom bol Gerhard Fugel, tlač Max Hirner z Mníchova.

2.6 Kultúra

Kultúrny a spoločenský život v obci zabezpečuje:

- Kultúrny dom
- Miestna knižnica
- Rímsko-katolícky kostol
- Obecný dom

2.7 Výchova a vzdelávanie

Výchovu a vzdelávanie detí v obci v súčasnosti poskytuje:

- Základná škola Ružiná (1. – 4. roč.) - bez právnej subjektivity
- Materská škola Ružiná - bez právnej subjektivity

Na mimoškolské aktivity je zriadený:

- Školský klub detí pri ZŠ Ružiná

2.8 Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci:

- Potraviny u Babičky
- Fresch – zmiešaný tovar
- FOXPOWER, spol. s r.o. – výkon zemných prác
- MOMOLAND – rekreačné zariadenie
- CAMPING Ružiná – rekreačné zariadenie

- ERAT spol. s r.o. – rekreačné zariadenie
- SVP š.p. odštepny závod Banská Bystrica – rekreačné zariadenie

2.9 Organizačná štruktúra obce

Starosta obce:	Jozef Líška
Zástupca starostu:	Mgr. Jana Dudášová
Hlavný kontrolór obce:	p. Lýdia Banašová
Obecné zastupiteľstvo:	Dr.h.c. JUDr. Ing. Mikuláš Bodor, PhD., MBA, LL.M. Ing. Matej Líška Erik Ridzoň Ing. Ondrej Kliment Ján Balaško (odstúpil 30.11.2023) Mgr. Jana Dudášová Anna Lehoťáková Peter Szilágyi od 1.12.2023

Komisie :

1. Komisia pre kultúru a šport
2. Komisia stavebná a ekonomická
3. Komisia ochrany verejného záujmu

Obecné zastupiteľstvo (OZ) je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov, zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce. Funkčné obdobie OZ sa končí zložením sľubu poslancov novozvoleného obecného zastupiteľstva na štyri roky.

Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce: určuje zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce, schvaľuje rozpočet a jeho zmeny, kontroluje jeho čerpanie, schvaľuje záverečný účet obce, rozhoduje o prijatí úveru, alebo pôžičky, schvaľuje územný plán obce, rozhoduje o zavedení a zrušení miestnej dane a ukladá miestny poplatok, vyhlasuje miestne referendum, určuje plat starostu a hlavného kontrolóra, volí a odvoláva hlavného kontrolóra, schvaľuje štatút obce, rokovací poriadok OZ a zásady odmeňovania poslancov, zriaďuje, zrušuje a kontroluje rozpočtové a príspevkové organizácie obce, schvaľuje združovanie obecných prostriedkov, zriaďuje a zrušuje orgány potrebné na samosprávu obce, udeľuje čestné občianstvo obce, obecné vyznamenania a ceny, ustanovuje erb obce, pečať obce, prípadne znelku obce.

Obecné zastupiteľstvo môže zriaďovať komisie ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány. Komisie sú zložené z poslancov a z ďalších osôb zvolených obecným zastupiteľstvom. Zloženie a úlohy komisií vymedzuje obecné zastupiteľstvo.

Hlavný kontrolór obce – volí a odvoláva ho obecné zastupiteľstvo, je zamestnancom obce, vzťahujú sa na neho všetky práva a povinnosti ostatného vedúceho zamestnanca. Bez súhlasu OZ nesmie podnikáť, alebo vykonávať inú zárobkovú činnosť a byť členom riadiacich, kontrolných, alebo dozorných orgánov právnických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť. Funkcia hlavného kontrolóra je nezlučiteľná s funkciou poslanca, starostu, člena orgánu právnickej osoby ktorej zriaďovateľom je obec, iného zamestnanca obce.

Obecný úrad – zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených OZ, zabezpečuje písomnú agendu orgánov obce a orgánov OZ a je podateľňou a výpravňou písomností obce, zabezpečuje odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie OZ, a komisií, vypracúva písomné vyhotovenia rozhodnutí obce, vykonáva nariadenia, uznesenia OZ a rozhodnutia obce. Prácu obecného úradu riadi starosta. Organizáciu obecného úradu, počet zamestnancov a ich pracovné činnosti ustanovuje organizačný poriadok obecného úradu.

- **Sídlo: Obecný úrad**, Ružiná 102, 985 52 Divín
- **IČO:** 00316393 **DIČ:** 2021250979
- tel. číslo: 047/4396116
- e-mail: starosta.ruzina@gmail.com
- web: www.ruzina.eu
- Bankové spojenie: Prima banka Slovensko, a.s., pobočka Lučenec
- Číslo účtu IBAN: SK71 5600 0000 0060 4801 7001

Zamestnanci obce:

- Administratívna pracovníčka – dane a poplatky, register obyvateľov, register adries, pokladňa, stavebná agenda, vedúca školskej jedálne ...
- Ekonómka – účtovníctvo, financie, rozpočtovníctvo, dotácie, mzdy, personalistika, majetok obce, štatistiky...
- Hlavná kontrolórka obce
- Administratívny pracovník – vedenie registratúry, evidencia pošty, komunikácia so štátnymi inštitúciami
- Správca majetku – predaj pozemkov v chatovej oblasti, projekty, predaj pozemkov IBV, rôzne administratívne činnosti, projekty,...
- Koordinátor AČ, vedúci údržby, projekty s ÚPSVaR
- MŠ – riaditeľka, 1 učiteľ
- ZŠ – riaditeľ, 1 učiteľ, vychovateľka, upratovačka
- ŠJ – 2 kuchárky
- upratovačka v MŠ, ZŠ a ŠKD
- zamestnanci projektu Krok za krokom

Zamestnanci na dohodu:

- Technik BOZP
- Správca internetovej stránky obce
- Právnik
- Knihovník
- Správca domu smútku
- Sociálna posudková činnosť
- Kosenie verejných priestranstiev, údržbárske práce....
- Obsluha stavebného stroja
- Údržba a opravy majetku obce

3 Rozpočet na rok 2024 a jeho plnenie

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2024. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2024 bol zostavený ako prebytkový. Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a iných zdrojov. Podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy č. 523/2004 v znení neskorších predpisov je obec ako subjekt verejnej správy právnickou osobou zapísanou v registri organizácií, ktorý vedie Štatistický úrad SR v zmysle zákona č. 5401/2001 o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 16.12.2023 uznesením č. 9/23 bod 9/17.

Behom roka 2024 bolo vykonaných niekoľko zmien rozpočtu z dôvodu pretvorenia rozpočtu na jednotlivé kódy zdroja a efektívnejšie rozdelenie finančných prostriedkov do jednotlivých položiek funkčných klasifikácií. Všetky rozpočtové opatrenia boli vykonané so súhlasom obecného zastupiteľstva na základe jednotlivých uznesení, ktoré sú zverejnené na stránke obce.

Upravený rozpočet k 31.12.2024 a jeho plnenie bolo v nasledujúcej výške:

Rozpočet obce k 31.12.2024

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene
Príjmy celkom	965 720,00	1 369 392,96
z toho :		
Bežné príjmy	638 720,00	668 382,01
Kapitálové príjmy	150 000,00	494 017,94
Finančné operácie - príjmy	177 000,00	206 993,01
Výdavky celkom	964 720	1 368 392,96
z toho :		
Bežné výdavky	638 720,00	697 375,53
Kapitálové výdavky	312 000,00	657 017,43
Finančné operácie - výdavky	14 000,00	14 000,00
Rozpočtové hospodárenie obce	-1 000,00	-1 000,00

Bežný rozpočet bol schodkový – 7 121,48€ kapitálový rozpočet bol schodkový – 130 044,82 € a finančné operácie boli prebytkové v sume + 204 813,45 €.

Celkove je možné finančné hospodárenie obce za rok 2024 hodnotiť pozitívne, keď celkové príjmy dosiahli objem 685 789,89 € a výdavky sa čerpali vo výške 692 911,37 €. Schodok v bežnom rozpočte je spôsobený čerpaním rezervného fondu, kde príjem je vykázaný

vo finančných operáciách. Rozdiel medzi príjmami a výdavkami je kladný vo výške +67 647,15 €. Obec je k 31.12.2024 bez úverového zaťaženia.

3.1 Príjmy

V skutočnosti k 31.12.2024 plnenie celkových príjmov dosiahlo objem 1 104 808,34 €, čo predstavuje 80,68 % plnenie upraveného rozpočtu. Na tomto plnení sa podieľajú bežné príjmy, kapitálové príjmy a príjmy z finančných operácií.

Z celkových príjmov dosiahli príjmy z vlastných zdrojov 451 257,73 €, príjmy zo štátneho rozpočtu a fondov 216 333,85 €, poplatky stravné v ŠJ 18 198,31 €, kapitálové príjmy vo výške 199 205,00 € finančné operácie 219 813,45 €.

Bežné príjmy

Bežné príjmy spolu dosiahli k 31.12.2024 objem 685 789,89 €, čo predstavuje 102,60 % plnenie ročného rozpočtu. Z celkových bežných príjmov tvoria príjmy z vlastných zdrojov 451 257,73 € a príjmy zo štátneho rozpočtu a fondov 216 333,85 €, poplatky za stravné v ŠJ 18 198,31 €. V porovnaní s rokom 2023 sú bežné príjmy vyššie o 72 006,55 €.

Daňové príjmy celkom k 31.12.2024 dosiahli objem 407 073,3 €, čo je 73,62 % plnenie ročného rozpočtu. Plnenie daňových príjmov podľa druhov je nasledovné:

Daň z príjmov fyzických osôb poukazovaná územnej samospráve dosiahla za sledované obdobie plnenie vo výške 308 416,88 €, čo predstavuje 96,38 % plnenie upraveného rozpočtu. Oproti skutočnosti 2023 je plnenie na tejto dani nižšie o 16 338,40 €.

Daň z nehnuteľnosti - z rozpočtovaných 74 850,00 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2024 v sume 68 030,70 EUR, čo predstavuje plnenie na 90,89 %. Príjmy dane z pozemkov boli v sume 19 074,27 EUR, príjmy dane zo stavieb boli v sume 48 956,43 EUR. K 31.12.2024 obec eviduje pohľadávky na dani z nehnuteľností v sume 10 912,47 EUR.

Daň za psa dosiahla plnenie vo výške 1 120,00 €, čo je 101,82 % ročného rozpočtu.

U dani za ubytovanie je skutočné plnenie vo výške 3 899,50 €, čo predstavuje 70,90 % plnenie. Na **dani za užívanie verejného priestranstva** sa získalo 340,00 €, čo je 68,00 % plnenie.

Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady dosiahol plnenie vo výške 25 266,22 €, čo je 73,24 % plnenie rozpočtu. K 31.12.2024 obec eviduje na tejto dani nedoplatok vo výške 47 461,57 €. Jedná sa prevažne o občanov, ktorí sú v hmotnej núdzi.

Nedaňové príjmy dosiahli objem 44 184,44 € a tým 66,11 % plnenie upraveného rozpočtu. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku sú príjmy vyššie o 33 088,03 €.

U **príjmov z úhrad za vydobyté nerasty** bolo získaných 518,35 €.

U **príjmov z prenájmu budov a priestorov** sa rozpočet splnil na 0 %, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje príjem 0,- €.

Z prenájmu strojov bolo získaných 21 500,00 €. Čo predstavuje 100% plánovaných príjmov. Tieto príjmy boli získané za prenájom stroja DIECI pri výstavbe IBV.

Na 75,75 % bol splnený rozpočet u **ostatných poplatkov**, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 1 469,00 €. Príjmy boli získané za overovanie podpisov, listín a správne poplatky v rámci stavebného konania.

Poplatky a platby za predaj a poskytované služby dosiahli objem 640,00 €, čím bol celoročný rozpočet splnený na 21,28 %.

Z **poplatkov za MŠ** obec získala 320,00 € a z **poplatkov za ŠKD** 612,00 €, čím bol rozpočet splnený na 186,40 %.

Za **stravné** od zamestnancov obce (MŠ, ZŠ a ŠJ) bolo získaných 325,71€, čo je 16,29 % plnenie rozpočtu.

Na **úrokoch** z vkladov bolo získaných 103,5 € a na **príjmoch z výťažkov lotérií** bolo obci poukázaných 0,00 €, príjmy z náhrad poistného plnenia 850,55 €.

Z **vratiek, príjmov z dobropisov a iných príjmov** bolo získaných 18 695,87 a to preplatky pri vyúčtovaní elektrickej energie a plynu.

Bežné granty a transfery boli k 31.12.2024 obci poskytnuté vo výške 216 333,85 €, %. Rozhodujúcu časť predstavujú **transfery zo štátneho rozpočtu na prenesené kompetencie štátu a dotáciu na projekt Krok za krokom** Jedná sa o nasledovné transfery:

Poskytovateľ dotácie	Suma v EUR	Účel
Okresný úrad BB – odbor školstva	103 504,00	ZŠ - normatívne fin .prostriedky
Okresný úrad BB – odbor školstva	4 604,00	MŠ - predškolační
Okresný úrad BB – odbor školstva	400,00	ZŠ - vzdelávanie žiakov so SZP
Okresný úrad BB – odbor školstva	602,00	ZŠ - vzdelávacie poukazy
Okresný úrad BB – odbor školstva	5 768,00	ZŠ - odchodné
Okresný úrad BB – odbor školstva	0	ZŠ – učebnice
Min. práce, soc. Vecí a rodiny	42 000,00	Dotácia ihrisko pri OB dome
Slov. agentúra ŽP	8 000,00	Odnova dediny
OÚ BB-odbor starostlivosti o životné prostredie a ISZ	221,47	Životné prostredie-ochrana
MV SR	296,80	Hlásenie pobytu občanov a registra
ÚPSVaR Lučenec	132,80	Podpora vých. k plneniu škol.p.
ÚPSVaR Lučenec	7 680,00	Osobitný príjemca-rodinné prídavky
ÚPSVaR Lučenec	323,62	Projekt – materiál AČ
ÚPSVaR Lučenec	70 000,00	Projekt Krok za krokom
MF SR	5 806,00	Výpadok podielových daní
MF SR	1 150,17	Dotácia na energie
MF SR	3 365,89	Dotácia – voľby do NR SR
MF SR	3 000,00	Dotácia - DHZ
ÚPSVaR Lučenec	8 829,10	Dotácia – strava – hmotná núdza
Spol. HENKEL	650,00	Dotácia – cvičenie dôchodcov
SPOLU:	266 333,85	

Zostatok financií z roku 2024

Zostatok dotácií z roku 2024 vo výške 72 654,4 € bol vyčerpaný do 31.3.2025 v súlade s ich účelom, okrem dotácie na projekt Krok za krokom vo výške 70 000, - € ktorá bude čerpaná podľa zmluvy behom roka 2025

Kapitálové príjmy

Na rok 2024 boli rozpočtované kapitálové príjmy vo výške 494 017,94 €. Skutočný príjem predstavoval 199 205 €, čo je 40,32 %. V roku 2024 získala obec nasledovné kapitálové príjmy:

príjem z predaja pozemkov 149 205,- €
dotácia na detské ihrisko pri obecnom dome 42 000,- €
dotácia na obnovu dediny vo výške 8 000,- €

plánované boli príjmy boli aj s dotáciou od PPA na projekt IBV, ktoré neboli však v roku 2024 preplatené a teda sa príjem presúva na rok 2025

Finančné operácie

Prostredníctvom príjmových finančných operácií boli prevedené nevyčerpané finančné prostriedky ŠR z roku 2023 – vo výške 28 288,43 € na financovanie ich výdavkov. V roku 2024 boli čerpané prostriedky z rezervného fondu na mimoriadne udalosti ako oprava havarijného stavu futbalového štadiónu aj na vykrytie bežných výdavkov z dôvodu výpadku podielových daní. Následne bol dňa 16.9.2024 rozpustený rezervný fond uznesením č. 5/2025 bod č. 8. Rezervný fond bol vyčerpaný v plnej výške 148 974,01 €. Vyčerpané boli aj prostriedky z ostatných fondov obce vo výške 42 551,01 €.

3.2 Výdavky

Výdavky celkom k 31.12.2024 sú vyčerpané vo výške 1 037 161,19 €, čo je 75,79 % plnenie upraveného rozpočtu.

Na celkových výdavkoch sa bežné výdavky podieľajú čiastkou 692 911,37 € kapitálové výdavky 329 249,82 € a finančné operácie čiastkou 15 000,- €.

Bežné výdavky

Bežné výdavky dosiahli plnenie vo výške 692 911,37 čo je 99,36% plnenie upraveného rozpočtu a boli hradené z vlastných zdrojov vo výške 502 208,58 € a z dotácií zo ŠR, fondov a grantov vo výške 143 679,44 €, stravné ŠJ 17 665,74 €, z rezervného fondu obce 29 357,61 €

V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku je plnenie bežných výdavkov nižšie o 10 583,41 €. Čerpanie výdavkov v porovnaní s upraveným rozpočtom je nasledovné: všeobecné verejné služby 247 559,03 €; verejný poriadok a bezpečnosť 4 949,77 €; všeobecná pracovná oblasť 30 822,70 € ochrana životného prostredia a nakladanie s odpadmi 51 637,50 €, Bývanie a občianska vybavenosť 63 640,15, rekreácia, kultúra a náboženstvo 25 359,93 €, vzdelávanie 253 244,41 €, sociálne zabezpečenie 15 697,88 €

Bežné výdavky financované z *vlastných zdrojov* boli použité predovšetkým na financovanie samosprávnych funkcií obce – nakladanie s odpadom, úpravu miestnych komunikácií, verejné osvetlenie, verejnú zeleň a verejné priestranstvá, prevádzka kultúrneho domu, miestnej knižnice, športových areálov, domu smútku a cintorína, miestny rozhlas, činnosť obecného úradu a obecného zastupiteľstva, ako aj financovanie originálnych kompetencií na úseku školstva (materská škola, školský klub detí a školská jedáleň).

Bežné výdavky hradené z *dotácií zo ŠR a fondov* boli použité najmä na financovanie prenesených kompetencií štátu na úseku školstva, ochrany životného prostredia, evidencie obyvateľstva a sociálnej starostlivosti – hmotná núdza.

Kapitálové výdavky

Z rozpočtovaných kapitálových výdavkov

657 017,43 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2024 v sume 329 249,82 EUR, čo predstavuje 50,11 % čerpanie.

Významné položky kapitálových výdavkov:

a) Rekonštrukcia – Obecný dom (vlastné zdroje)

Z rozpočtovaných 32 400 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2024 v sume 29 593,33 EUR, čo predstavuje 91,34 % čerpanie.

b) Výstavba IBV

Z celkových výdavkov 546 017,94 € bola uhradená len časť a to 222 251,45 €. Čo predstavuje náklady na stavebný dozor a platba za výstavbu kde čakáme na preplatenie z dotácie od PPA

c) Prípravná a projektová dokumentácia

Prípravná a projektová dokumentácia predstavovala kapitálový výdavok vo výške 14 062,- €.

d) Výstavba detského ihriska pri obecnom dome

Celkové náklady boli vo výške 55 343,04 € kde bola časť výdavkov vykrytá z dotácie vo výške 42 000,-€

e) Revitalizácia priestranstva pri Ob. dome

Z rozpočtovaných 8 000,- EUR boli všetky finančné prostriedky použité a preplatené z dotácie.

Finančné operácie

Výdavkové finančné operácie v roku 2024 boli plánované vo výške 14 000,- € na úhradu nákladov z úveru. Tie neboli čerpané. Čerpanie vo finančných operáciách vo výške 15 000,- € bolo za vrátenie zábezpek.

Hospodárenie obce Ružiná bolo v roku 2024 a to aj napriek schodku bežného rozpočtu priaznivé. Uskutočnila sa rekonštrukcia obecného domu a parku pri obecnom dome, výstavba IBV, výstavba nového detského ihriska pri obecnom dome.

Disponibilný objem finančných prostriedkov koncom roka umožnil úhradu takmer všetkých faktúr za vykonané práce a služby. K 31.12.2024 predstavovali neuhradené faktúry z bežného obchodného styku čiastku 25 691,02 €. Jedná sa predovšetkým o faktúry týkajúce sa roku 2024 doručené na úrad do 20.1.2024.

Pri porovnaní plnenia celkových príjmov a celkových výdavkov za rok 2024 je možné konštatovať prebytkové rozpočtové hospodárenie, keď celkové príjmy obce boli o 67 647,15 € vyššie ako výdavky. V bežnom rozpočte bol vykázaný schodok v porovnaní s výdavkami -

7 121,48 €. Tento schodok vznikol aj v dôsledku čerpania financií z rezervného fondu obce, kde príjem sa ukazuje v príjmoch vo finančných operáciách.

Kapitálový rozpočet bol tiež schodkový z dôvodu čerpania finančných prostriedkov z rezervného fondu a z ostatných fondov obce, kde príjmy sú tiež vykázané vo finančných operáciách.

Vyčíslenie výsledku hospodárenia v zmysle zákona č. 583/2001 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, § 10 ods. 3 písm. a) a b) je uvedené v záverečnom účte obce Ružiná za rok 2024.

4 Stav a vývoj dlhu

Zostatok celkového dlhu k 31.12.2023 na splátkach istín úverov je 0,- €. V roku 2024 obec nečerpala ani nesplácala žiadny úver.

Dodržiavanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania:

Obec v zmysle ustanovenia § 17 ods. 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

- a) celková suma dlhu obce neprekročí **60%** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- b) suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku **25 %** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

c)

Zostatok istiny k 31.12.2024	Skutočné bežné príjmy k 31.12.2023	§ 17 ods.6 písm. a)
0,00	613 783,34	0,00 %

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. a) zákona č.583/2004 Z.z. bola splnená.

Suma ročných splátok vrátane úhrady výnosov za rok 2023	Skutočné upravené bežné príjmy k 31.12.2023	§ 17 ods.6 písm. b)
0,00	423 490,74	0,00%

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. b) zákona č.583/2004 Z.z. bola splnená.

5 Doplnujúce informácie k výročnej správe

Výsledok hospodárenia obce za rok 2024 porovnaním bežných a kapitálových príjmov a bežných a kapitálových výdavkov v zmysle § 10 ods. 3 a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je prebytok vo výške – 137 166,30 € a bude riešený v návrhu záverečného účtu obce za rok 2024.

Obec vedie účtovníctvo v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, Opatrenia MF SR z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky, uverejnené pod č. MF/16786/2007-31 a jeho novelizácie č. MF/27059/2008-311 zo dňa 17.12.2008. V účtovníctve sleduje a vykazuje vynaložené náklady a výnosy podľa časového hľadiska súvisiace s účtovnými prípadmi týkajúcimi sa roku 2024.

Na základe výkazu Súvaha Úč ROPO SFOV 1-01 je stav majetku a zdrojov krytia nasledovný:

AKTÍVA

Názov	ZS k 1.1.2024 v EUR	KZ k 31.12.2024 v EUR
Majetok spolu	2 615 944,32	2 611 132,75
Neobežný majetok spolu	2 303 690,30	2 504 759,28
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	2 104 089,30	2 305 158,28
Dlhodobý finančný majetok	199 601,00	199 601,00
Obežný majetok spolu	311 965,93	106 364,42
z toho :		
Zásoby	351,36	393,62
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	64 979,96	25 436,55
Finančné účty	246 634,61	80 534,25
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	288,09	9,05

PASÍVA

Názov	ZS k 1.1.2024 v EUR	KZ k 31.12.2024 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	2 615 944,32	2 611 132,75
Vlastné imanie	1 818 913,26	1 780 081,01
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia	1 742 688,58	1 824 844,45
Výsledok hospodárenia	76 224,68	-44 763,44

Závazky	126 839,46	149 976,13
z toho :		
Rezervy	900,00	900,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	13 288,43	72 654,40
Dlhodobé záväzky	5 978,39	4 713,05
Krátkodobé záväzky	106 672,64	71 708,68
Bankové úvery a výpomoci	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	106 672,64	681 075,61

Podľa účtovnej evidencie a výkazu ziskov a strát Úč. ROPO SFOV 2-01 bol vývoj nákladov a výnosov za rok 2024 vykázany nasledovne:

NÁKLADY

Ukazovateľ	Rok 2023	Rok 2024
SPOLU	798 784,73	816 088,36
Spotrebované nákupy	106 510,75	96 453,02
Služby	77 152,34	118 360,56
Osobné náklady	497 411,88	450 183,55
Dane a poplatky	8,50	0
Ostatné náklady	15 699,61	27 606,54
Odpisy, rezervy, opravné položky	101 192,37	115 254,27
Finančné náklady	809,28	1 930,92
Mimoriadne náklady	0,00	0,00
Náklady na transfery	0,00	0,00

VÝNOSY

Ukazovateľ	Rok 2023	Rok 2024
SPOLU	875 009,41	771 325,42
Tržby za vlastné výkony a tovar	19 285,92	21 289,45
Zmena stavu vnútroorganizač. zásob	0,00	0,00
Aktivácia	0,00	0,00
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	402 572,83	385 398,06
Ostat.výnosy z prevádzkovej činnosti	207 397,87	173 201,95
Zúčtovanie rezerv a oprav.položiek	900,00	0
Finančné výnosy	33 562,60	103,5
Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
Výnosy z transferov a rozpočtovaných príjmov	211 290,19	191 332,46
Výsledok hospodárenia pred zdanením	76 224,68	-44 763,44
Splatná daň z príjmov	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia po zdanení	76 224,68	-44 763,44

Výsledok hospodárenia vykázany v účtovníctve – porovnaním nákladov a výnosov k 31.12.2024 je strata vo výške – 44 763,44 €. Tento výsledok hospodárenia je ovplyvnený

vyššími nákladmi ako výnosmi. V zmysle postupov účtovania pre obce sa dosiahnutý výsledok hospodárenia nerozdeľuje, resp. strata sa nezúčtováva na ťarchu budúcich období.

b) Po skončení účtovného obdobia nenastali udalosti osobitného významu s dopadom na hospodárenie roku 2025.

c) Predpokladaný vývoj v činnosti obce - v roku 2025 obec plánuje: dokončenie výstavby IBV Záhumnie a rekonštrukciu multifunkčného ihriska - v prípade vytvorenia dostatočných zdrojov na realizáciu akcií.

d) Obec Ružiná nevykonáva činnosť v oblasti výskumu a vývoja.

e) Obec nenadobudla nové vlastné akcie.

f) Výsledok hospodárenia je riešený v záverečnom účte obce za rok 2024.

g) Obec nemá organizačné zložky v zahraničí.

6 Záver

Táto výročná správa sa vyhotovuje za obdobie od 1.1.2024 do 31.12.2024, podľa výsledkov účtovnej závierky za IV. Q. Účtovná závierka bola odovzdaná na MF SR prostredníctvom systému RIS SAM v zákonom stanovenom termíne v elektronickej podobe. V budúcnosti bude obec aj naďalej zabezpečovať plnenie úloh v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Vypracovala: Alexandra Matisová
V Ružinej, dňa 17.3.2025

Predkladá: **Jozef Líška, starosta obce**

Táto výročná správa bola schválená uznesením OZ č.

Použité materiály:

Drenko, J., Šupín, M: Ružiná (monografia), Obec Ružiná 1999
Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení
www.ruzina.eu

